

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים

יצא לאור בתאריך:
כ"ו סיון תשע"א

פרשה:
פרשת חקת

כותרת:
איך מתפטרים מהכעס שמפעפע בפנים?

פרשת חקת

איך מתפטרים מהכעס שמפעפע בפנים?

אלפי אנשים יבואו השבוע לניו יורק לרגל יום ההילולא ג' תמוז. קהל עצום יבוא להתפלל על הציון הקדוש, ובמשך שעתיים-שלוש יעמדו תחת השמש הקופחת כדי לזכות להכנס לציון למשך שתי דקות.

כמו בכל מקום ישנם אנשים שמנסים לעקוף את התור, או משום שהם ממהרים לטיסה או שהם מתקשים לעמוד תחת השמש הקופחת וכדו'.

מסופר שפעם חסידים עמדו בתור להכנס לחדרו של רבי פלוני. בין החסידים עמד מישהו שחיכה כבר שלושה ימים בכליון עיניים להכנס אל הרבי וכמובן שהוא היה לחוץ ומתוח ביותר. אולם הגבאי הודיע לו שגם היום הוא לא יוכל להכנס אל הרבי. החסיד דגן התרגז מאד והחל להתווכח עם הגבאי. בתוך סערת הויכוח הוא הרים את ידו על הגבאי ונוצרה מהומה וכו'. הרבי שישב בחדרו שמע את המהומה והרעש, ומיד קרא לגבאי והתעניין מה אירע מחוץ לחדרו. בתחילה סירב הגבאי לספר, אבל חזקה עליו פקודתו של הרבי והוא סיפר שהחסיד הכה אותו.

למשמע הדברים, הרבי כעס מאד והורה לגבאי למסור לאותו חסיד שיהודי שמרים יד על חברו ומשתמש באמצעי אלימות - הוא אינו מעוניין לפגוש כלל!

הגבאי יצא החוצה ובישר לחסיד את החדשות מחדרו של הרבי. אותו חסיד נסע במשך כמה שבועות לחצרו של הרבי, הוא היה נשוי למעלה מעשר שנים ולא התברך בילדים ולפיכך הוא בא לבקש ברכה לילדים מפי הרבי. כשהוא שמע שהרבי בכלל לא מעוניין לראותו הוא פרץ בבכי מר והרגיש שחרב עליו עולמו. הוא תלה את כל תקוותיו בברכתו של הרבי, וכעת הוא נשאר בלא כלום.

הבכי של החסיד נגע מאד ללבו של הגבאי ונכמרו רחמיו עליו. הוא ניגש אל החסיד ואמר לו: ראה, למרות שהרבי הודיע שהוא אינו מעוניין לקבל אותך, אני רוצה לעזור לך להתברך מפי הרבי, ולכן בכל זאת אעז להכניסך אל חדרו של הרבי ואף אכנס אתך בצוותא, ונקווה שה' יעזור.

הגבאי נכנס אל הרבי ביחד עם החסיד דן, פנה אל הרבי ואמר שהוא מוכן לסלוח בלב שלם לחסיד שהרים עליו את ידו, בתנאי אחד: שהרבי יעניק לו את ברכתו לילדים!

למשמע הדברים, התחייך הרבי ובשמחה בירך את החסיד שיזכה לילדים בריאים ושלמים.

גם בתורה אנחנו מוצאים הנהגה כזאת, שלא רק שהאיש שנפגע מוחל לאדם שפגע בו אלא יתרה מזו: הוא אפילו מתפלל עליו.

בחומש בראשית אנחנו לומדים על היהודי הראשון, אברהם אבינו, שבשעה שהוא בא לגור בגרר הוא הכריז על שרה "אחותי היא". אבימלך לקח את שרה לביתו ואז ה' העניש אותו שהוא לא יכול היה להתפנות ככל האדם. ה' בא אליו בחלום הלילה ואמר לו שהוא ימות מפני שהוא לקח אשת איש ועליו להחזיר מיד את שרה לאברהם, ואז אברהם יתפלל בעדו והוא יחיה.

ואכן אבימלך החזיר את שרה לאברהם, ולא רק שאברהם מחל לו אלא יתרה מזו: הוא התפלל עבורו ואבימלך נרפא (בראשית כ, ז).

השבוע אנחנו קוראים בפרשתנו על דרגה גבוהה מזו. בפרשת חוקת אנחנו קוראים שבסוף שנת הארבעים, אחרי שכבר אכלו את המן במשך ארבעים שנה, לפתע "ותקצר נפש העם בדרך" וכפועל-יוצא מכך "וידבר העם באלוקים ובמשה", הם באו בטענות נגד משה - "למה העליתנו ממצרים ... ונפשנו קצה בלחם הקלוקל". נמאס להם מהדרך, נמאס להם מהמן, ובעיקר הטענה היתה למעשה נגד משה רבינו. תגובתו של הקב"ה לא אחרה לבוא. ה' שלח מיד נחשים ושרפים "וינשכו ... וימת עם רב מישראל".

בעקבות העונש הזה, חזר העם מיד בתשובה, "ויבא העם אל משה ויאמרו חטאנו כי דברנו בה' ובך, התפלל אל ה' ויסר מעלינו את הנחש". הם באו לבקש מאותו אדם שהם פגעו בו - משה

רבינו - לא רק שימחל להם אלא הרבה מעבר לזה: שיתפלל עליהם שיסיר מהם את הנחש. והתורה מספרת לנו: "ויתפלל משה בעד העם", ללא כל שהיות משה רבינו התפלל עבור העם שכל כך פגע בו.

וכאן אנחנו מוצאים משהו מעניין. הקב"ה מאזין לתפלת משה ואומר לו "עשה לך שרף ושים על נס והיה כל הנשוד וראה אותו וחי". הקב"ה אומר למשה שיעשה נחש מנחושת וכל אחד שיביט בנחש יחיה.

וכאן הרבי מביא דיוק מדהים: ה' אומר למשה "עשה לך שרף". הלשון "עשה לך" זהו ביטוי שמופיע כבר בתורה, כשה' אמר למשה "עשה לך שתי חצוצרות" מפרש רש"י "עשה לך משלך" (במדבר י, ב) - כלומר, שמשה היה צריך לעשות את החצוצרות מכספו הוא, משלך ולא מכספי ציבור.

וכך גם כאן - מדייק הרבי - כשהתורה אומרת "עשה לך שרף" הכוונה היא שמשה יעשה זאת מהכסף הפרטי שלו ולא מכספי ציבור (עד"ז מפרש הרבי בפרשת נח "עשה לך תיבת עצי גופר" שנח הצטווה לבנות את התיבה דווקא מרכושו שלו - ראה שיחת אדר"ח חשוון תשל"ו, לקו"ש כרך טו עמ' 39).

לכאורה ניתן לשאול, מדוע היה כל כך נחוץ שמשה יעשה את השרף דווקא משלו, הרי הם היו אלו שפגעו בו והוא אפילו מחל להם, ויתרה מזו, הוא אף התפלל עליהם, ואם-כן מדוע מוטל עליו עוד לעשות את השרף דווקא מכספו שלו. לכאורה היה צריך להיות ההיפך, כיון שהציבור פגע במשה רבינו א"כ היה צריך להיות שבתור חלק מהכפרה השרף צריך להיות משל הציבור דווקא!!

התשובה לכך היא, משיב הרבי, שכדי להוכיח שאדם באמת מוחל לחברו על מעשיו נגדו, אין זה מספיק שהוא מתפלל עבורו, אלא עוד יתרה מזו, עליו לממן מכיסו את התרופה שיכולה לרפא ולהחלים את אותם אלו שהתקיפו אותו והציקו לו.

פעמים רבות אנשים נושאים בליבם כעס על חבר או קרוב משפחה במשך עשרים שנה, הם יודעים שזה לא בריא, הם יודעים שצריך למחול והם באמת מוחלים בליבם לאותו אחד, אבל תקופה מסויימת אחר כך הכעס שוב מבצבץ ועולה...

באה התורה ומעניקה לנו את הכלים הנאותים להתמודד עם הכעס המפעפע בפנים. כיצד אפשר באמת להגיע למצב שאדם באמת ובתמים ימחל לחברו ויתפטר מההרגשה הנוראה הזאת שהוא נושא אתו כמשא כבד במשך שנים רבות.

כשהוא שומע שאותו אחד שהציק לו לא מצליח בעסקיו - הוא מתפלל עבורו ומבקש מהקב"ה שהוא יצליח בעסקים. ולא רק בדיבור הוא מסייע לו, אלא הוא עוזר לו במעשה בפועל, הוא מפנה אליו קונים ואף מוציא מכספו הפרטי שלו ומסייע לו. ההנהגה הזאת היא למעשה האמצעי היעיל והנכון ביותר שעל ידו הוא יצליח להתפטר מהכעס שמציף אותו במשך זמן רב, ולהפוך את הכעס והזעם כלפיו לחיבה ואהבה.

(מיוסד על שיחת פ' חוקת, 'התוועדויות' תשד"מ כרך ג עמ' 2090).

פרייקט בחסות "משרד השלוחים"

הדברים על אחריות הכותב בלבד